

Tasso.

„Knappt nog en hund har lust att lefva i dessa tider“, sade här om dagen till mig min vän pessimisten.

„Fyrfotingarna ha det i alla fall bra, mycket dragligare än vi“, svarade jag. „De tryckas af ingenting annat än tilltagande ålder.“

Den sista satsen tillade jag särskildt med tanken på dig, gamle vän Tasso — jag har ju just hört att ditt husbondfolk tänkt på att taga dig afdaga, då åldern och dess skröplighet numera gjorde lifvet för dig till en börda.

Men innan du skiljes från oss, vill jag säga dig några ord till afsked. Jag vill tacka dig för all vänlighet och tillgifvenhet och för att du lärt mig att tänka högt om djuren. Och jag vill hedra dig genom att för mina vänner, som ännu icke känna dig, berätta hvem du är.

Jag vänder mig därför nu till dem. Visserligen har jag väl icke att berätta mera om dig, än mängen af dem kan förtälja om andra hundar, men just det att så mycket kan sägas om er är eder heder och en uppfordran till våra samveten att aldrig förgäta att äfven eder kroppshyddas döljer en kännande och tänkande själ.

Altså, kära läsare, då jag nu går att teckna några spridda drag ur Tassos lif, sker det i största anspråkslöshet. Men hvarje ord, som lyckas göra våra hjärtan ömmare mot djuren, har icke blifvit fäldt förgäfvat. Och ingen, som hittills träffat Tasso, har skiljts från honom utan att hålla af honom. Jag hoppas min lilla skildring skall hafva samma resultat.

Tasso är en stor newfoundländare, reglements enligt uppträdande i den för denna ras högtidligt allvarliga kostymen i svart och hvitt. Huru präktigt ter sig icke det stora breda hufvudet med sina korta, kraftiga käkar! Men det som särskildt frapperar äro de djupt ligande kloka ögonen, som blicka emot oss ur detta öppna, präktiga ansikte. „Men han ser ju på en rakt såsom en människa“, har jag hört mer än en af vår allmoges säga om vännen Tasso.

En och hvar torde för resten veta att newfoundländerne tillhöra en af våra mest intelligenta hundraser. Tasso kom visserligen aldrig i tillfälle att såsom mängen annan af sin stam

utföra någon större bragd, räddning af ett människolif eller dylikt. Men i det dagliga släpet gjorde han mången god tjänst åt sin „farbror“ och „moster“ — så kallade sig hans husbondfolk, då de tilltalade honom.

Otaliga gånger har han fört biljetter från den ena till den andra, från moster till farbror, då han befann sig ute i skog och mark, eller tvärtom. Det behöfdes endast att man stack biljetten, fastad vid en sticka i munnen och sade: „söka farbror“ eller „söka moster“, så bar det af. Och han uträttade sitt ärende t. o. m. på ett afstånd af par kilometer.

Och när farbror kom hem och slog sig uttröttad ned på soffan i den stora verandan, drog han af sig sina storstöflar och kallade på Tasso. „För upp stöflarna, Tasso.“ Och Tasso tog först den ena stöfveln och sedan den andra och bar upp dem i farbrors rum i öfre våningen. „Hemta farbrors tofflor!“ Så bar det åter upp efter först den ena och så den andra toffeln. En gång var jag närvarande, då Tasso af misstag i stället kom in med en galosch. Men då fick han en hel föreläsning och galoschen stoppades tillbaka i munnen under en sträng tillsägelse: „hemta toffeln, säger jag.“ Och Tasso kom med toffeln.

Också var folket allmänt öfvertygadt om att Tasso förstod en del af hvad som talades man och man emellan, och hans husbonde var böjd för att dela samma uppfattning. „Finska förstår han inte“, sade drängarna, men nog gingo de i godo för att han begrep svenska. Det hade de sett så många gånger och respekten för Tasso på grund af hans exklusiva svenskspråkighet blef ingalunda mindre.

Och minnsann såg det mer än en gång ut såsom om Tasso verkligen förstode hvad som talades i sällskapet. Farbror erbjöd sig bl. a. engång att förete ett bevis härför. Vi sutto på stora verandan och drucko kaffe. Tasso låg, enligt gammal vana, på golfvet ett stycke från moster. Då sade farbror med en ton, som på intet sätt afstäck från den tidigare: „är där inte en ekorre i trädet?“ Därvid aksentuerade han på intet sätt ordet „ekorre“. Men det oaktadt höjde Tasso på öronen, hvilket vi alla med spänd uppmärksamhet iakttago. Då gentog farbror: „visst är det en *ekorre!*“, nu sättande tonvigt vid sista ordet. Tasso reste sig, oroligt viftande med svansen. „Där uppe i trädet!“ Tasso följde riktningen af våra blickar och sprang ned på gården.

Ett prof på Tassos själfbehärskning, som ofta förevisats, är

följande. Farbror kallar på Tasso, sätter i hans mun en bit socker, en skorpa eller annat godt med order: „för till moster.“ Med den frestande läckerbiten i munnen vandrar Tasso sin väg och lägger föremålet ned framför moster, kvarstannande i afvaktan på sakernas vidare utveckling. Detta tålmodspröf gjordes än längre, än kortare. Slutligen utbrister moster: „det är betaldt“, och Tasso förtär nu med sann tillfredsställelse hvad som helt visst länge lekt honom i hågen. Märkas bör att Tasso icke genom någon hård dressyr inlärts i sin själföfvervinnelse, hvilken kan tjäna mången tvåbent till exempel.

Men så betraktar folket också Tasso nära på säsom en like. Farbrors föräldrar bo på en egendom på ungefär två mils afstånd från hans egen och det har någon gång händt att Tasso företagit sig att helt allena göra en lustresa mellan de båda egendomarna. Han hade då alltid fri resa, vän och kamrat som han var med alt manskapet ombord på ångbåten. Men så hände en dag att Tasso sprang af vid en mellanliggande brygga och försvann, oakadt alla rop efter honom. Följande dag då ångbåten åter passerade stället, sågs Tasso emellertid alldeles ensam på bryggan gifvande skall af full hals, och kaptenen hade ej hjärta att fara förbi, utan besvarade signalen, lade till och upptog sin gamla fripassagerare. „Nå, var har Tasso varit?“, frågade farbror vid båtens ankomst. „Åh“, svarade styrmannen, „han reser omkring precis som en annan herre, stiger af hvar vill och signalerar igen lika styft efter ångbåten, som hvilken annan passagerare som helst.“

Nu är Tasso gammal vorden, gammal och trög och kanske en smula slö. Men jag kan ej låta bli att berätta en liten episod också från hans ålderdoms dagar.

Man hade fullt med arbete i köket, då Tasso skrapde på köksdörren. Enär Turva — en ung halfbernhardiner — redan förut låg och masade sig på köksgolfvet, tyckte man atf det kunde vara nog med *en* hund i köket, öppnade dörren på glänt och tillsade Tasso att bara hållas ute. Tasso gick, men kom snart åter, kraftade än ifrigare på dörren och gaf korta, gläfsande skall. Då släpptes han in, man var nyfiken att se hvad som kunde vara å färde. Så snart Tasso kommit in i köket, sprang han fram till den sofvande Turva och stötte till denna med sitt hufvud, lifligt skallande. Ögonblicket därefter rusade båda hundarna mot dörren, som öppnades af köksan. Alla i köket skyndade till fönstret, för att få förklaring på saken. Och de sågo nu huru Turva på

gården upptuktade en stor främmande hund, medan gamle Tasso i lugn stod bredvid och tydligen njöt af synen. Gubben hade känt med sig att han icke själf mera skulle äga krafter nog att upptaga striden och därför uppdragit affären åt sin yngre kamrat.

Huru fästadt Tassos värdsfolk än var vid sin trogna, präktiga newfoundlandare, togs dock slutligen i öfvervägande huruvida ej en lätt, smärtfri död, med en skicklig veterinärs bistånd, numera vore det bästa för Tasso själf. Säsom ett bevis för den känsla, man hyste för hunden, och den nästan vidskepliga tron på att denna möjligen kunde uppfatta något af samtalet, må anföras att man alltid undvek att i dess närvaro rådslå härom.

I alla fall var Tassos död redan en besluten sak, då en händelse inträffade, hvilken förorsakade ett uppskof. Då kaffet väntade i förmaket, hade moster otaliga gånger tillsagt Tasso: „gå och be farbror dricka kaffe“, hvarpå Tasso gått in i hans arbetsrum och lagt sitt hufvud under hans arm, en signal, hvars innebörd farbror nog visste att tyda. En dag för icke länge sedan saft moster åter i salen och väntade med kaffet, hvarom hon redan själf underrättat farbror. Tasso låg utsträckt på golvet. Då farbror, upptagen af sitt arbete, dröjer länge nog, säger moster för sig själf: „nej, men hvarför kommer inte den A. (mannens namn) och dricker kaffe.“ Då ser hon Tasso resa sig, och långsamt gå in i farbrors kammare. Hon följer, och stående på tröskeln, ser hon hunden upprepa sin gamla signal. Tårar skymma hennes ögon och då mannen kommer, berättar hon hvad som hänt, och båda kommo till det resultat att det ännu är omöjligt att skiljas från Tasso.

Helt säkert hade min läsare i deras ställe erfarit samma känsla.

Heder åt dig, gamle trofaste Tasso! Huru du en gång kommit att bära den fräjdade italienska skaldens namn, vet jag ej. Men troligen var det newfoundlandsvalpens stora klumpiga tassar, hvilka helt enkelt gåfvo dig namnet. Sak samma, också du förtjänar dock din lager, om än snart förvissnande. Jag har nu räckt dig din minneskrans.

Och jag tackar dig för den förströelse, det skänkt mig att dröja vid minnet af en trofast, tillgifven och klok hund i dessa tider, då heder och trohet tyckas betyda så litet bland oss människor.

O. M. R.